

Истиқлолимизнинг 8 йиллиги олдидан

ЎЗБЕКИСТОН ХУҚ АСРГА ТИШМОҚДА

Бугунга келиб ипакнинг бу тури унутилиш даражасига келиб қолган эди. Қадимда кўпинча ташлаб юбориладиган, маҳаллий тилда «пачок» деб айтиладиган пастки нав пилладан ноёб матолар тўқилган. Дунёда учинчи бўлиб (Япония ва Италиядан сўнг) Ўзбекистонда, аниқроғи, Наманганда «Силк Род» кўшма корхонасида ана шундай турда тўқимачилик саноати махсулоти олиш йўлга қўйилди. Бунга истиқлолимиз, у яратган имкониятлар шариоит яратмоқда. Натижада миллионлаб сўм қўшимча маблағ топишга эришилмоқда, ипакчилик махсулотларимизга барака кирмоқда.

манганга, наманганликлар эса бир неча бор олиш кун чикар мамлакатига бориб келишди. Масалан, комбинатда анча йиллардан бери ишлаб ипакчилик бўйича етарли тажриба орттирган ўнга яқин инженер-техник ходим маълум муддат япон ипакчилик саноати билан танишиб, чикинди пиллани қайта ишлаш технологиясини ўрганди. Хо-

риш жараёни оддий пиллани қайта ишлашга қараганда хийла мураккаброқ келишди. Юқорида таъкидлаганимиздек, олдинлари асосий қисми ташлаб юбориладиган, юқори сифатли деб топилган қисмигина четга сотиб келинган «пачок» аввалига қайнатилади, кейин сараланади. Сўнг куритилади. Катта ва кичик тароқлаш цехларида қайта ишланади. Ундан сўнггина йғирув ва пишитиш цехларига ўтиб тайёр ипак ҳолатига келтирилади. Хозирдаёқ шу нарсани мамнуният билан айтиш мумкин, ўтган сал кам бир йиллик давр ичида бу ерда ўз ишининг усталари етишиб қикди. Инженер-техник ва цех раҳбарларидан Комилжон Иброҳимов, Равшан Бакиров, Раҳимжон Абдуллаев, илгор ишчилардан Марғуба Маврулова, Зулфия Тожиева, Феруза Соттиева, Муқаддас Мирсаидова, Феруза Тожимирзаевалар номини мамнуният билан тилга олса арзийди.

да турган улугвор режаларни бажариш учун етарли шарт-шариоит бўлиши ҳам керак. Шу жиҳатдан олганда айрим муаммоларни ҳал этиш талаб қилинади. — Ишлаб чиқаришимиз қуввати йилга 156 тонна қазна ипак ишлаб чиқаришга мўлжалланган, — дейди кўшма корхона раҳбари Ҳақимжон Халилов. — Бунинг учун эса 520 тонна хомашё керак. Холбуки, вилоятимиз бўйича ҳар йили 200 тонна атрофида шундай махсулот тайёрланади,

ТАДБИРКОР ОМАДИ

Муҳаммаджон Муҳиддинов Самарқанд шаҳрида «Сатурн» савдо ишлаб чиқариш фирмасини ташкил этган вақтда жуда узокни кузлаган эди. Ҳақимжон Халиловнинг таъкидлашича, қўшма корхона ва ҳўжалиқлар мураккаб ахволдан чиқиб ташвиши билан банд эдилар. Бинобарин, курилиш қилиш ҳеч қандай хўлига ҳам келмасди. Очиги, бунга аксарият ҳолларда имконият етишмасди. Шундай вазиятда тез орада ўнлашни бошланганини Муҳаммаджон ака қўра билган экан. Унинг раҳбарлигидаги фирма жамоаси ўз фаолиятини қўрилиш ашёлари ва анжомлари таъминоти-га қаратди. Кўп фурсат ўтмай вилоятда, қолаверса, бутун республика миқёсда улкан қўрилишлар бошланди. Шу жа- раёнда «Сатурн» ишлаб чиқариш савдо фирмасининг фаолияти қўлама кенгайди.

НОЁБ ТЕХНОЛОГИЯ

Намангандаги «Силк Род» кўшма корхонасида дунёда учинчи бўлиб қикинди пилладан ўта зарур матолар олиш йўлга қўйилди

Шаҳарнинг қоқ марказидан, истироҳат боғидан кун чикар томонга қараб йўналган Бобур шох кўчасининг адоғида, «Лола» автомобил бош бекатига ета беришда, бир маҳаллар доврўқ қозонган Наманган аврли газламалар комбинати қошида мазкур корхона ташкил этилишининг ўзига хос тарихи бор. Бундан ўн-ўн беш йиллар илгари олиш Япониядан вилоятга бир гуруҳ меҳмонлар таширф буюрганлиги, улар ҳалқ ҳўжалигининг турли тармоқлари билан танишганлиги, бу кун чикар элда пиллалчилик ривожланган эмасми, бинобарин, аврли газламалар комбинатига ҳам қадам ранжида қилганликлари ҳақида гап тарқалди. Зеро, вилоят ва шаҳар раҳбарларининг меҳмонларга бу ерни кўрсатганликлари беҳиз эмас эди. 50-60 гектарлик улкан майдонни эгаллаган саноат тармоғида ёлғиз шаҳар билангина чекланмасдан унинг атрофидаги туманларнинг қишлоқларидан ҳам юзлаб йигит-қизлар келиб ишлашар, комбинат янгигина ишга тушганидангиди ҳар

қанча мақтанса, фахрланса арзийди. Ушанда делегация таркибидидаги япон мутахассисларидан бири маҳаллий тилда «пачок», ипакчиликда эса «чикинди» деб айтиладиган пилланинг яроқсиз қисмини ҳудуд бехудда ташлаб юборилаётганини кўриб чикиниш билан бош қаёқган, нима учун улардан фойдаланмаётганини суриштирган, иложи бўлса, ўзларига сотишларини сўраган экан. Ушанда кўплар бу гапга ишонмаган, одатда ҳазилкашлар тўкиб юрадиган латиғалардан деб ўйлашган. Шамол эсмаса дарахтнинг япроғи қимирламайди, деганларидек, қарангки, ўша «миш-миш»лар рост бўлиб қикди. Сувни кўрибгина этик ечишга ўрганган японлар Наманганда кўрганларини эслариди сақлаб қолишган, қўлиб фурсат келишини кўлиб туришган экан. Ниҳоят Ўзбекистонимиз мустақилликка эришгач ва мамлакатимиз кўпгина давлатлар билан иқтисодий соҳада ҳамкорлик қилишга ўтагач, ана шу масала қайта кўзголдди. Музокаралар бошланди. Япон мутахассислари На-

зирги кўшма корхонага раҳбарлик қилаётган Ҳақимжон Халилов ҳам икки бор ана шу мамлакатда бўлиб ишлаб чиқариш жараёни билан обдон танишди, янги, энг замонавий технологияни, бошқарув тизимини ўрганди. Қараб-сизки, 1996 йилда Ўзбекистон ва Япониядаги «Маруби» фирмаси ўртасида тузилган шартномага қўра ишлар бошлаб юборилди. Комбинат ҳудудидан корхона учун зарур бинолар ажратилиб таъмирлашга киршилди. Керакли дастгоҳлар ва бошқа механизмлар келтирилди. Мавжуд биноларни мослаштириши, машина ва механизмларни монтаж қилиш ишлари Япон мутахассислари раҳбарлигида амалга оширилди. Айтишларича, бу ерда қўлланяётган технология дунёда фақат Япония ва Италиядагина мавжуд экан. Кўшма корхона ўша йиллик рўйхатдан ўтказилди. Мутахассислар танланди ва иш ўргатилди. Бугунги кунда бу ерда меҳнат қилаётган 320 нафардан ортиқ ишчининг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Корхонада ишлаб чиқар-

илган қўшма корхонага раҳбарлик қилаётган Ҳақимжон Халилов ҳам икки бор ана шу мамлакатда бўлиб ишлаб чиқариш жараёни билан обдон танишди, янги, энг замонавий технологияни, бошқарув тизимини ўрганди. Қараб-сизки, 1996 йилда Ўзбекистон ва Япониядаги «Маруби» фирмаси ўртасида тузилган шартномага қўра ишлар бошлаб юборилди. Комбинат ҳудудидан корхона учун зарур бинолар ажратилиб таъмирлашга киршилди. Керакли дастгоҳлар ва бошқа механизмлар келтирилди. Мавжуд биноларни мослаштириши, машина ва механизмларни монтаж қилиш ишлари Япон мутахассислари раҳбарлигида амалга оширилди. Айтишларича, бу ерда қўлланяётган технология дунёда фақат Япония ва Италиядагина мавжуд экан. Кўшма корхона ўша йиллик рўйхатдан ўтказилди. Мутахассислар танланди ва иш ўргатилди. Бугунги кунда бу ерда меҳнат қилаётган 320 нафардан ортиқ ишчининг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Корхонада ишлаб чиқар-

илган қўшма корхонага раҳбарлик қилаётган Ҳақимжон Халилов ҳам икки бор ана шу мамлакатда бўлиб ишлаб чиқариш жараёни билан обдон танишди, янги, энг замонавий технологияни, бошқарув тизимини ўрганди. Қараб-сизки, 1996 йилда Ўзбекистон ва Япониядаги «Маруби» фирмаси ўртасида тузилган шартномага қўра ишлар бошлаб юборилди. Комбинат ҳудудидан корхона учун зарур бинолар ажратилиб таъмирлашга киршилди. Керакли дастгоҳлар ва бошқа механизмлар келтирилди. Мавжуд биноларни мослаштириши, машина ва механизмларни монтаж қилиш ишлари Япон мутахассислари раҳбарлигида амалга оширилди. Айтишларича, бу ерда қўлланяётган технология дунёда фақат Япония ва Италиядагина мавжуд экан. Кўшма корхона ўша йиллик рўйхатдан ўтказилди. Мутахассислар танланди ва иш ўргатилди. Бугунги кунда бу ерда меҳнат қилаётган 320 нафардан ортиқ ишчининг асосий қисмини ёшлар ташкил этади. Корхонада ишлаб чиқар-

Жаҳонга юз тутган юртим!

холос. Қолган қисмини бошқа жойлардан топиш зарур. 1998 йилда хомашё тақчиллигидан қўзланган мақсадга эришилмади. Мамлакатимиз миқёсда эса 1,5 минг тонна атрофида ана шундай пилла тайёрланади. Ҳамма гап уларни бизга вақтида етказиб беришлариди. Яъни, баҳтимизга «Ўзбек ипаги» уюшмасининг янги раҳбарияти бизга нисбатан муносабатини ўзгартирди. Корхонаимизни хомашё билан узлуқсиз таъминлаш юзасидан тadbирлар белгиланиб аниқ режалар графиги тузилди. Шунга қўра амалдаги йилнинг июн ойидан бошлаб корхонанинг тула қувват билан ишлаши учун ойига 43 тоннадан хомашё етказиб бериш кўзда тутилмоқда. Намангандаги янги кўшма корхонанинг тула қувват билан ишлайдиган, мамлакатимиз иқтисодиётига ўзининг баракали уллушини қўшадиган кунлар яқин қолди.

фирмасининг фаолияти қўлама кенгайди. — Олти йил муқаддам фирма ташкил этилганда ишни муайян изга ва маромага тушириб олиш анча қийин бўлди, — дейди фирма раҳбари. — Аммо халқимиз энг оғир вақтларда ҳам бунёдкорлик ишларини эътибордан четда қолдирмаган. Бизнинг асосий ишончимиз ана шу бўлди. Мақсади-миз қўрилиш корхоналарини ва ахволини қўрилиш ашёлари билан иложи борица турликроқ таъминлашдир. Бунинг учун биржа орқали чет давлатларга махсулот чикариб, унинг ўрнига ёқоч-тахта, металл, шифер каби бир неча ўнлаб турдаги қўрилиш анжомлари ва ашёлари келтираимиз. Биз ўз миқдорларимизга ва ҳамкорларимизга асло панд бермаслиқни қоьда қилиб олганмиз. Ишимиз ривож топаётганининг асоси мана шунда бўлса, ажаб эмас. Қасбим тақозосига қўра жойларда бўлганимда вилоятдаги кўпгина қўрилиш ташкилотлари раҳбарларидан фирманинг

фирмасининг фаолияти қўлама кенгайди. — Олти йил муқаддам фирма ташкил этилганда ишни муайян изга ва маромага тушириб олиш анча қийин бўлди, — дейди фирма раҳбари. — Аммо халқимиз энг оғир вақтларда ҳам бунёдкорлик ишларини эътибордан четда қолдирмаган. Бизнинг асосий ишончимиз ана шу бўлди. Мақсади-миз қўрилиш корхоналарини ва ахволини қўрилиш ашёлари билан иложи борица турликроқ таъминлашдир. Бунинг учун биржа орқали чет давлатларга махсулот чикариб, унинг ўрнига ёқоч-тахта, металл, шифер каби бир неча ўнлаб турдаги қўрилиш анжомлари ва ашёлари келтираимиз. Биз ўз миқдорларимизга ва ҳамкорларимизга асло панд бермаслиқни қоьда қилиб олганмиз. Ишимиз ривож топаётганининг асоси мана шунда бўлса, ажаб эмас. Қасбим тақозосига қўра жойларда бўлганимда вилоятдаги кўпгина қўрилиш ташкилотлари раҳбарларидан фирманинг

фирмасининг фаолияти қўлама кенгайди. — Олти йил муқаддам фирма ташкил этилганда ишни муайян изга ва маромага тушириб олиш анча қийин бўлди, — дейди фирма раҳбари. — Аммо халқимиз энг оғир вақтларда ҳам бунёдкорлик ишларини эътибордан четда қолдирмаган. Бизнинг асосий ишончимиз ана шу бўлди. Мақсади-миз қўрилиш корхоналарини ва ахволини қўрилиш ашёлари билан иложи борица турликроқ таъминлашдир. Бунинг учун биржа орқали чет давлатларга махсулот чикариб, унинг ўрнига ёқоч-тахта, металл, шифер каби бир неча ўнлаб турдаги қўрилиш анжомлари ва ашёлари келтираимиз. Биз ўз миқдорларимизга ва ҳамкорларимизга асло панд бермаслиқни қоьда қилиб олганмиз. Ишимиз ривож топаётганининг асоси мана шунда бўлса, ажаб эмас. Қасбим тақозосига қўра жойларда бўлганимда вилоятдаги кўпгина қўрилиш ташкилотлари раҳбарларидан фирманинг

фирмасининг фаолияти қўлама кенгайди. — Олти йил муқаддам фирма ташкил этилганда ишни муайян изга ва маромага тушириб олиш анча қийин бўлди, — дейди фирма раҳбари. — Аммо халқимиз энг оғир вақтларда ҳам бунёдкорлик ишларини эътибордан четда қолдирмаган. Бизнинг асосий ишончимиз ана шу бўлди. Мақсади-миз қўрилиш корхоналарини ва ахволини қўрилиш ашёлари билан иложи борица турликроқ таъминлашдир. Бунинг учун биржа орқали чет давлатларга махсулот чикариб, унинг ўрнига ёқоч-тахта, металл, шифер каби бир неча ўнлаб турдаги қўрилиш анжомлари ва ашёлари келтираимиз. Биз ўз миқдорларимизга ва ҳамкорларимизга асло панд бермаслиқни қоьда қилиб олганмиз. Ишимиз ривож топаётганининг асоси мана шунда бўлса, ажаб эмас. Қасбим тақозосига қўра жойларда бўлганимда вилоятдаги кўпгина қўрилиш ташкилотлари раҳбарларидан фирманинг

ДАВР ТАЛАБИГА

МОС Ўзбекистоннинг янги тарихини, миллий истиқлол гоғларини кенг тарғиб ва ташвиқ этишда мамлакатимиз тарихчи олимлари катта фаоллик билан иш юритмоқдалар. Бундай муҳим илмий жараёнга «Ўзбекистоннинг янги тарихи маркази» бошқош бўлмоқда. Мамлакатимизнинг янги тарихини ёзиш ва ўргатиш борасида амалга оширилаётган ишлар ўз самараларини бера бошлади. Ўрта мактаблар учун дарслиқлар яратиш ҳам ўзининг ихобий натижасини берди. «Ўзбекистоннинг янги тарихи» уч жилдлик китоби устида ҳам жиддий иш олиб борилмоқда. Ушбу нашрнинг қўлёмаси тайёрланиб, кенг жамоатчилик мухокамасига берилди. Туркистонда миллий озоодлик ҳаракати тарихи тадиқини яратишга ҳам киришилди. Хозир мазкур йирик илмий асар устида тадиқли тарихчи олимлардан иборат муаллифлар махсус гуруҳи шуғуланмоқда. «Туркистон жадидлари» деб аталган нашр ҳам босмага тайёрланмоқда. Фотобиографик альбом кўринишида чоп этиладиган бу тулпам учун кўпгина зарур материаллар йиғилди. Шу билан бирга «Туркистоннинг чор Россияси томонидан босиб олиниши» деган номдаги нашр ҳам китобхоналарга тақдим этилади.

«Соғлом авлод учун» халқаро жамғармасининг фаолият доираси кенгайиб бормоқда. Унинг халқаро миқёсда обрўйи ортиб, ҳамкорлик алоқалари янада мустаҳкамланмоқда.

Оналик ва болалик муҳофазаси бўлиб қикди. Шуллардан ўтаси ҳукумат томонидан қўлаб-қувватланди. Тиббий-ижтимоий ҳимоялашга қаратилган дастурга ҳам кенг амал қилинмоқда. Ушбу дастур асосида тиббий-ижтимоий ёрдам кўрсатиш бўйича ўндан ортиқ кўшма гуруҳ тузилди. Замонавий тахшис қўйиш жиҳозлари улар ихтиёрига бериб қўйилди. Шу асосда рес-

публикаимизнинг барча ҳудудларидаги оилаларнинг тиббий-ижтимоий ҳолати бирма-бир ўрганилади. Бу сил касал-

Кейинги вақтда жамғарма ўндан ортиқ грантга эга бўлиб, қўлаб миқдорда пул маблағини қўлга киритди. Силга қарши кураш олиб бориш борасидаги ташаббуси номис Бундасери томонидан қўлаб-қувватланди ҳамда флоргант қўрилма билан тадиқриланди. Бу сил касал-

ОНАЛИК ВА БОЛАЛИК МУҲОФАЗАСИ

нилмоқда. Халқаро жамғарма чет эл ташкилот ва муассасалари томонидан маблағлар билан ҳам таъминланмоқда. Олинётган бу грантлар ҳисобидан меҳрибонлик уйлари, болалар даставсарлари, соғлиқни тиклаш марказлари тиббиёт асбоб ускуналари, турли дори-дармонлар билан таъминланмоқда.

лигини олдиндан аниқлаш имконини бермоқда. Ҳозир бу тиббий қўрилма Ўзбекистон фитизиярия ва пульмонология институтига ўрнатилган. Жамғарма «Берингер Ингельхайм» компанияси ҳимматида кун жуда мамнун. Бу нуфузли компания инсонпарварлик ёрдамини янгилик 80 миң доллар миқдоридидаги дори препар-

ратларини жамғармага ҳадя этди. Жаҳонга яхши танилиб қолган Америкадаги «Проктер энд Гэмбл» компанияси билан ҳам жамғарма яқин алоқани йўлга қўйди. Узаро ҳамкорликда амалга оширилаётган «Соғлом тери-соғлом гўдак» деб номланган таълимий дастур ҳам муваффақиятли амалга оширилмоқда. Компания яқинда 350 миң доллар миқдоридида ёрдам пули ажратди. Бу маблағ Феррона вилоятида истиқомат қилаётган кам таъминланган оилаларга, болалар ва даволаш муассасаларига берилди. Олинган грантлар маблағи ҳисобидан «Чортоқ» болалар санаторийси, Тошкентдаги 5-болалар шифохонаси ва бошқа саломатлик масканлари замонавий тиббий асбоб-ускуналарга эга бўдиллар.

Олибдон жуманазаров, «Ишонч» муҳбири.

Суратда: ўз ишининг устаси, бичиқи Нафиса Ражабова.

Огоҳ бўлинг, одамлар!

май лоқайдликка йўл қўймадилармикан? Кўрпясизми, кишини ўйга толдирадиган бундай орғиқли саволлар нақадар кўп. Қуни кеча ҳолат ботқоғига ботамизми? Хурофот ва миллий адоват мамлакатни не қўйларга солишини ён қўшиларишимиз — Арғонистон ва Тожикистон мисолида кўрмаямизми? Мустабидлик ёлғиридан қутилиб, жаҳолат дўлига тутиламизми? Биз зулмат устидан нур, жаҳолат устидан маърифат, ёвузлик устидан эзгулик голиб келишига ишонамиз. Бундай даъвату таҳдидлар собит имонимизни, келажакка бўлган қатъий ишончимизга кутку соломмайди. Зеро, йўли тўғрени Ҳақ ҳам қўлайди, дейдилар. Шундай бўлса-да, ўнгу сўлимизга бир тийрак назар ташлаб олишимиз, ҳушёр тортишимиз, она Ватанимиз ва фарзандларимиз келажаги ҳақида яна бир бор чуқур ўйлаб кўришимиз керак эмасми? Лозим бўлса, инсоний эрк-ҳуқуқимизни, ота-боболаримизнинг асрий орзуси

Табиатан оғир, вазмин, ўзининг кўп йиллик тарихида турли-туман хийла-ю найранг, истило-ю босқинларни бошидан кечирган, ок-корани таниган халқимиз тинч ва осойишта кунлар учун шуқрона айтиб, фидокорона меҳнат қилмоқда. Қошига чанг инган юртдошларимиз қарийб тўрт миллион тонналик галла ҳосилини кечани кеча, кундузни кундуз демай йиғиб олмоқда. Далаларда қулф уриб ўсаётган гўза қуёш тафтизо зилзол сув билан бирга дехқон меҳрини ҳам симирмоқда...

Айни шу пайтда тинч ҳаётимизни издан чиқармоққа уринган, Юртбошимиз, унинг сиймосида халқимиз ва азиз Ватанимизга таъовуз қилган, беғуноҳ одамларнинг ҳаётига омин бўлган бир гуруҳ кимсалар устидан суд жараёни давом этмоқда. Уларнинг қабиҳ нияти фош бўлиб, ўз қилмишларини тан олиб, тавба-тазарру қилмоқдалар. Шу ўринда жамият ҳаёти доим ҳам сокин дарё каби бир текис, кечавермаслигини, ҳаёт кемаси гоҳ асов тўлқин, гоҳ гирдоблар-

га дуч келиб туриши ҳақида ўйлаб қолсан. Яхшилик билан ёмонлик, хурофот билан маърифат орасидаги кураш абадиймикан, деган ўйга борасан. Йўқса, тинч таракқиёт йўлини танлаб олган ёруғ келажакка интилиб яшаётган инсон манфаати ҳар нарсадар улуг, деган олижаноб таъмоийлга амал қилиб, эрдкин фуқаролик жамияти барпо этаётган Ўзбекистон кимга ёмонлик қилди? Унинг бировга на худудий, на моддий, на гоғвий даъвоси бўлмаса, бирон мамлакатнинг ички ишига аралашмаса, борини асраб, йўғини

ХУРОФОТ - ЖАҲОЛАТГА, МАЪРИФАТ-ТАРАҚҚИЁТГА ЕТАКЛАЙДИ

Биз қабиҳ ишга ўз Ватанимиз, ўз халқимиз бағрида ўсган, шу муқаддас заминнинг нонтузини тотиб катта бўлган кимсалар қўл урганни, айниқса ачинарлидир. Уларнинг тўғри йўлдан тойиб, хориждаги айрим экстремистик марказ ва мутаассиб оқимлар таъсирига берилиб кетишига, сохта гоғ ва миннатли садақаларга учушига нима сабаб бўлди экан? Биз бағри кенг, бар-

чага хайрихоҳлик билан қарайдиган, ҳаммани ўзимиздек биладиган, миллатдошларимизга малол келмасину, ўта ишонувчан халқимиз. Озоодлигимизнинг дастлабки йилларида, бу диндошимиз экан, бу эса юртдошимиз экан, деб хориждан оқиб келган турли-туман намояндаларга қучоғимизни ҳаддан зиёда кенг очиб юрбормадикмикан? Оз бўлса-да, хотиржамликка берилмадикмикан? Айрим ота-оналар ўз фарзандлари нега ойлаб дом-дараксиз кетса-да, қаерда «ўқитганини», қаерда «тижорат» қи-

бир ҳамкасбимиз икки бетли хурофотга чорловчи варақа кўтариб келди. «Ҳизбут-таҳрир»чилар эшигига ташлаб кетишибди. Талвасага тушиб қолган бу даъватчилар бузғунчилик ишларида норасида болалардан ҳам фойдаланишга-ча борибдилар. Хўш, улар бизни нимага даъват этишмоқчи? Инсоният или-зиёга, фазога интилаётган бир замонда биз яна қулоху жандаларга ўралиб, жа-

ҳолат ботқоғига ботамизми? Хурофот ва миллий адоват мамлакатни не қўйларга солишини ён қўшиларишимиз — Арғонистон ва Тожикистон мисолида кўрмаямизми? Мустабидлик ёлғиридан қутилиб, жаҳолат дўлига тутиламизми? Биз зулмат устидан нур, жаҳолат устидан маърифат, ёвузлик устидан эзгулик голиб келишига ишонамиз. Бундай даъвату таҳдидлар собит имонимизни, келажакка бўлган қатъий ишончимизга кутку соломмайди. Зеро, йўли тўғрени Ҳақ ҳам қўлайди, дейдилар. Шундай бўлса-да, ўнгу сўлимизга бир тийрак назар ташлаб олишимиз, ҳушёр тортишимиз, она Ватанимиз ва фарзандларимиз келажаги ҳақида яна бир бор чуқур ўйлаб кўришимиз керак эмасми? Лозим бўлса, инсоний эрк-ҳуқуқимизни, ота-боболаримизнинг асрий орзуси

бўлган Истиқлолимизни, яхши ният билан обод этаётган Ватанимизни, ўзлигимизни ўзимиз асраб-авайламасак, ким асрайди? Одатда, бирор хавф-хатар туғилса, гап Ватан ва миллат тақдирига бориб тақалса, халқ тез бирлашади. Биз ҳам ортиқча хотиржамлик ва бепарволикка барҳам бериб, жондошу қондош бўлиб яшасак, долғали замоннинг турфа «нағмаю шамоллари» ўтаверадди. Чунки, дунё аҳли бор ҳақиқатни қўриб турибди. Лекин мен юртдошларимизнинг ана шу юқорида айтилган саволлар ҳақида ўйлаб кўришларини, сабаб ва ҳулосалар чикаришларини истардим...

Аҳмад ХУҲА (ЎЗА)

Истеъдод

Мамлакатимизда «Сумалак» миллий рақс дастасини билмайдиغان, унинг жозибали, мафтункор концертларида лоқал ойна жaxon орқали бахраманд бўлмаган киши бўлмаса керак. Бундан ўн етти йил бурун Андижонда дунёга келган «Сумалак»ни бугун нафақат ҳамюртларимиз, балки хорижликлар ҳам яхши танишади. Уларнинг ҳар бир чиқишларини олқишлаб, орзиқиб кутишади.

«Сумалак» миллий рақс дастаси фаолияти ҳақида дастанинг ташкилотчиси ва бадийи раҳбари «Ўзбекрақс» бирлашмасининг Андижон вилояти бўлими директори Холидахон Мухидинова шундай ҳикоя қилади:

Ўша сафаримиз барчамизнинг юрагимизда қолган. Режадаги тўрт дастур ўрнига 14 та концерт уюштириб, санъат саройларида концертлар уюштириб бунча мухлисларнинг қўнглини олиш асосий муддаомиз.

«СУМАЛАК»

миллий рақс дастасининг санъати хорижликларни ҳам лол қолдирмоқда

ча мушкул эди. Ўша йиллар фаолиятимиз тўхтаб қолганди. 1997 йили Ўзбекистон Республикаси Президентининг «Ўзбекрақс» миллий рақс бирлашмасини ташкил этиш тўғрисида»ги Фармони фаолиятимизга қанот бағишлади. Дастамизнинг кейинги ишлари ривожда ижобий бўрилиш ясади. Пойдевори мустаҳкам «Сумалак» қайтадан тикланиб, ўз анъанавий йўлига тушиб олди.

Ҳозирда дастамиз замонавий янги концерт дастурлари устида мунтазам ишламоқда. Эски услуб ва ҳаракатларимизни уйғунлаштирган ҳолда халққа манзур рақслар яратмоқдамиз. Саҳна кийимлари ва безакларининг эски андозалари устида янгича талқинда ишларни йўлга қўйиб, барчага манзур дастурлар намойиш этиш устида ишляпмиз.

Биз биламизки, «Сумалак» рақс дастаси кўплаб хорижий мамлакатларда ижодий сафарларда бўлади. Улар айниқса, мустақиллик йилларида кўплаб уюштирилмоқда. Шулар ҳақида ҳам гапириб берсангиз?

Дастамизнинг хориж сафарлари дастлаб 1989 йили давлат йўлланмаси билан ҳарбий хизматни ўтаётган байналмилалчи жангчилар ҳузурида бўлиш билан бошланган эди.

Кейинчалик мустақиллик шарофати билан дастамиз ҳар хил ҳарбий полигонларда эмас, дунёнинг энг чиройли, професионал саҳналарида ўз дастурларини намойиш этди.

АҚШ, Германия, Болгария, Жанубий Корея, Покистон сингари ўндан зиёд давлатларнинг нуфузли саҳналарида ўзбекнинг ёрқин рақсларини намойиш этдик. Бизнинг дастурларимиз орқали ҳам дунё ўзбекнинг ўчмас, буюк анъаналарини, бой меросини англаб, тарихдан бохабар бўлмоқда.

Истиқлол шарофати ила «Сумалак» рақс дастасини дунё таниди.

Японияда икки марта, Францияда уч марта концертлар уюштириб қайтдик. Шу йил 15 июлда Буюк Британияда бўладиган халқаро фестивалда қатнашиш учун таклифнома олдик. Таклифномада Кирилича Елизавета ҳузурида ўн минутлик концерт берилиши ҳам ёзилган. Бу биз учун жиддий синов, катта шараф. Ишонччи оқлашга ҳаракат қиламиз.

Қолаверса, кузда мустақиллик шодидеоналаридан Сўнг Жанубий Корея ва Япония давлатларида ижодий сафарларни режалаштирганмиз. Кореянинг Сеул, Япониянинг Кио-Сю, Акинава ҳамда Хакай оролларида ҳосил байрамларида иштирок этамиз. Хорижлик меҳнаткаш деҳқонларга ҳам ўзбек рақсининг сермазмон, жозибали ишваларини на-

мойиш қилмоқчимиз. Бундан ташқари ўзаро шартномалар орқали Миср, Исроид, Австралия ва Янги Зеландия мамлакатларида ҳам концертлар уюштирмоқчимиз.

Фақат хорижий давлатларда эмас, республикамизнинг турли ҳудудларида, меҳнаткашлар ҳузурида, санъат саройларида концертлар уюштириб бунча мухлисларнинг қўнглини олиш асосий муддаомиз.

Репертуар ҳақида ҳам тўхталсангиз?

Аввало, ҳар бир муваффақиятнинг замирида тинимсиз меҳнат, изланиш ва ўз устида ишлаш ётади. Репертуаримизнинг бойида жамоамизнинг аҳилиги кўл келмоқда. Қизларимиз нафақат гўзал, балки ўта қобилиятли, ахлоқли ва меҳнаткаш ҳамдир. Биз машғулотлар жараёнида биргаликда қандай муҳит бўлишидан қатъи назар ҳамфикр, маелакдошимиз. Дастамиздаги муҳит ҳам шунга тақозо этади.

Дастамизнинг номи «Сумалак». Бу ном таомларнинг шоҳи, Пайғамбаримиз суйиб тановул қилган таом. Бу эъзозга содиқ қолган ҳолда ўзбекистоннинг рақс анъаналарини дунё бўйлаб энг нуфузли саройларда ёйишга ҳаракат қилаймиз.

Бундан ташқари Республикаимизнинг кўплаб катта байрам тадбирларида ҳам мунтазам қатнашиб келаяпмиз. Мустақиллик байрами, «Наврўз» шодидеоналари ҳамда улуг аждодларимизнинг юбилей тантаналаридан ҳам «Сумалак» четда қолмаяпти. Ўтган йили Аҳмад ал-Фарғоний бобомизнинг 1200 йиллиги тантаналарида «Андижон полкаси» рақсини ажойиб тарзда саҳнага олиб чиқдик. Бу рақс барчада катта таассурот қолдирди.

«Сумалак» дастаси айна кунларда янги дастур устида қизгин иш олиб бормоқда.

Шукрулло НЕМЪАТОВ, Хикматулло ҚОДИРОВ, «Ишонч» мухбирлари.

Ўқинг, бу қизиқ!

ЎНИЛГИ ҚУЮВЧИ РОБОТ

Швециянинг «Гранеробот» фирмаси автомобилга робот ёрдамида бензин қуйиш мосламасини яратиб, ишлаб чиқаришга жорий қилди. Хайдовчи бензин қуйиш шохобчасига келиб, автомобилдан тушмасдан ўзи ўтирган эшик ойнасини пастга тушириб, кредит картчасини робот терминалига қўяди. Шундан кейин робот автоматик равишда автомобиль бензин баки қолқоғини очиб, уни тўлдиради. Қанча бензин қуйилгани терминал ойнасидан кўриниб туради.

Керакли бензин қуйилгандан кейин робот бензин баки қолқоғини ёпади. Бир грамм ҳам ёнилғи ерга тўкилмайди. Агар одам робот ишига аралашса ёки автомобиль жойидан сал силжиса ҳам робот тезда ўз ишини тўхтатади.

Илхом ШЕРМУХАМЕДОВ тайёрлади.

Ҳар тўғрида

ЎРТА ОСИЁ СПОРТИ ТАРИХИДАН

Ўзбек диёрида жисмоний тарбия ва спорт тарихи жуда қадим замонларга бориб тақалади. Жисмоний машқлар кишиларнинг кучли, чаққон бўлиб ўсишига ёрдам берган. Ўрта Осиё халқлари орасида кенг тарқалган жисмоний машқларнинг асосийлари ёйдан ўқ узиш, найза улоқтириш, отда чопиш, кураш ва бошқалар эди.

Эрамиздан аввал IX асрларда Ўзбекистон ҳудудида яшаган халқлар қадимги Юнонистондаги олимпия ўйинлари сингари ўйналар уюштириб турганлар. Ҳатто Искандар ўз номига шаҳар барпо қилдиришга (бу шаҳар ҳозирги Бекобод шаҳри ҳудудида бўлиб, Александрия деб аталган) янги шаҳар шарафига оммавий жисмоний ўйинлар, гимнастика мусобақалари уюштирилган.

Ўрта Осиёда сугдиёналар ва бактрияликлар яшаган даврларда уста акробатлар, дорбозлар ва курашда голиб чиққан полвонларнинг халқ орасида обрўйи катта бўлган. Дорбоз ва полвонлар Эрон, Юнонистон, Византия каби давлатларга сафарга чиқиб у ерларда ўз халқларининг санъатини намойиш қилганлар.

Эрамиздан аввалги биринчи асргача ҳарбий санъат — отлич аскарлар от устида кетаётиб ёйдан ўқ узиши, пиеда аскарларнинг эса шоп ва найза билан уруш қилишини намойиш қилганлар.

Эрамизнинг IV-V асрларида Ўрта Осиёда савдо-сотик ривожлана борди.

Сафарга чиқиш олдидан отларни маълум масофага чоптириб, уларнинг сафар учун тайёр ёки тайёр эмаслиги синов қилинди. Бу кейинчалик «пойга» деб ном олди.

V-VI асрлардан бошлаб Ўрта Осиёда шахмат-шатранжда ўйнаш авж ола бошлади. Бу ўринда шунга алоҳида айтиб ўтиш жоизки, улуг аллома Беруний Ҳинд шатранжидagi доналарнинг жой-жойига қўйилишини белгилаб чиқди. Ўрта Осиёлик шахмат ҳаваскорлари шашқолдан воз кечиб, янги шахмат ўйини-шатранжни ўйлаб топдилар.

Темур ва Темурийлар ҳукмронлиги даврида жуда оммалашган мусобақалардан бири кураш эди. Ўша даврда Самарқандда бўлган машҳур логин сайёҳи Рюн Гонзаесде Клавихонинг «Темур саройи бўйлаб саёҳат» номли китобида бу ҳақда тарихий маълумотлар келтирилади.

1910 йилларга келиб Туркистон шаҳарларида футбол ўйини оммалаша борди. 1906 йилдаёқ Фарғонада биринчи футбол командаси тузилди.

Тошкент шаҳрида 1906 ва 1915 йилларда ўтказилган халқаро французча кураш мусобақаларида Шевалье, Спуд каби француз курашчилари билан бир қаторда ўзбек полвонлари ҳам қатнашдилар.

А.АЛИЕВ тайёрлади.

Газетхон илтимосига кўра

«КУНДУЗГИ ШИФОХОНА»

Қашқадарё вилояти тери-таносил касалликлари диспансери иш бошлаганига ҳам 30 йил тўлибди. Нафсиламбини айтганда, оқ соч дунёнинг улугвор ёши олдида бу муддат оний лаҳзадай гал. Аммо шифо маскани босиб ўтган шарафли йўлга назар солар эканмиз, бу йиллар бесамар кетмаганига амин бўламиз.

Шифоталабларнинг эҳтиёжи инobatга олиниб ташкил этилган диспансер иш бошлаган дастлабки пайтларда шифокорлар камчиликни ташкил этишар, маҳалли қадрлар етишмас, устига-устак, шароит анча оғир эди. Тошкентдан, Андижондан тахлиф этилган шифокорлар келиб ишларди. Кейинчалик вилоятнинг ўзидан ҳам кўплаб шифокорлар етишиб чиқди.

Йиллар ўтган сайин шифо маскани тубдан ўзгара бошлади. Диспансер ишларини яхши йўлга қўйишда узоқ йиллар бош шифокор вазифасида ишлаган марҳум Қайом ака Бўриевнинг хизматлари катта бўлди. У нафақат котибалият раҳбар, балки мураббий сифатида кўплаб шогирдлар етиштирди. Бир пайтлар 4-5 мутахассис ишлаган шифохоннада бугунги кунда 20 дан ортқ малакали шифокор ва 50 га яқин ҳамширалар фаолият ертиштиляпти. Ҳозирда диспансерда олти нафар олий тоифали шифокор меҳнат қилмоқда.

Тери касалликлари бўлими шифокори Бахтиёр Юсупов, болалар шифокори Зокиржон Ортиқов шунингдек, Жамила Қўлдошева, Ойша Эшбоева каби ҳамширалар устоз ёкиб

кетган чироқлардир.

Дастлаб иш бошлаганда 100 ўринга эга бўлган шифохона бугунги кунда 130 беморга тиббий хизмат кўрсата олди. Ҳозирги бозор иқтисодиёти шароитидан келиб чиққан ҳолда бу ерда «кундузги шифохона» ташкил этилган бўлиб, мавжуд 130 ўриннинг 50 таси кундузги ўрин учун ажратилган.

Тиббиёт оламига фан ва техника тараққиёти натижаларининг кириб келиши беморларнинг тезроқ шифо топишига хизмат қилмоқда. Шифохонанинг физиотерапия хонасига ўрнатилган лазерли аппарат, оқ доғларни даволашда ишлатилаётган ПВО деган мослама нурлар, игна билан даволаш шифоталабларга анча маъқул бўлиб қолди.

Бош шифокор Раҳматдин Абдурахмонов етакчилик қилаётган мазкур шифо маскани Республика шифокорлар малакасини ошириш институти билан доимий алоқада. Бу эса, ўз навбатида, шифохона ходимларининг малакали тиббий хизмат кўрсатиши учун яхши омил бўлмоқда.

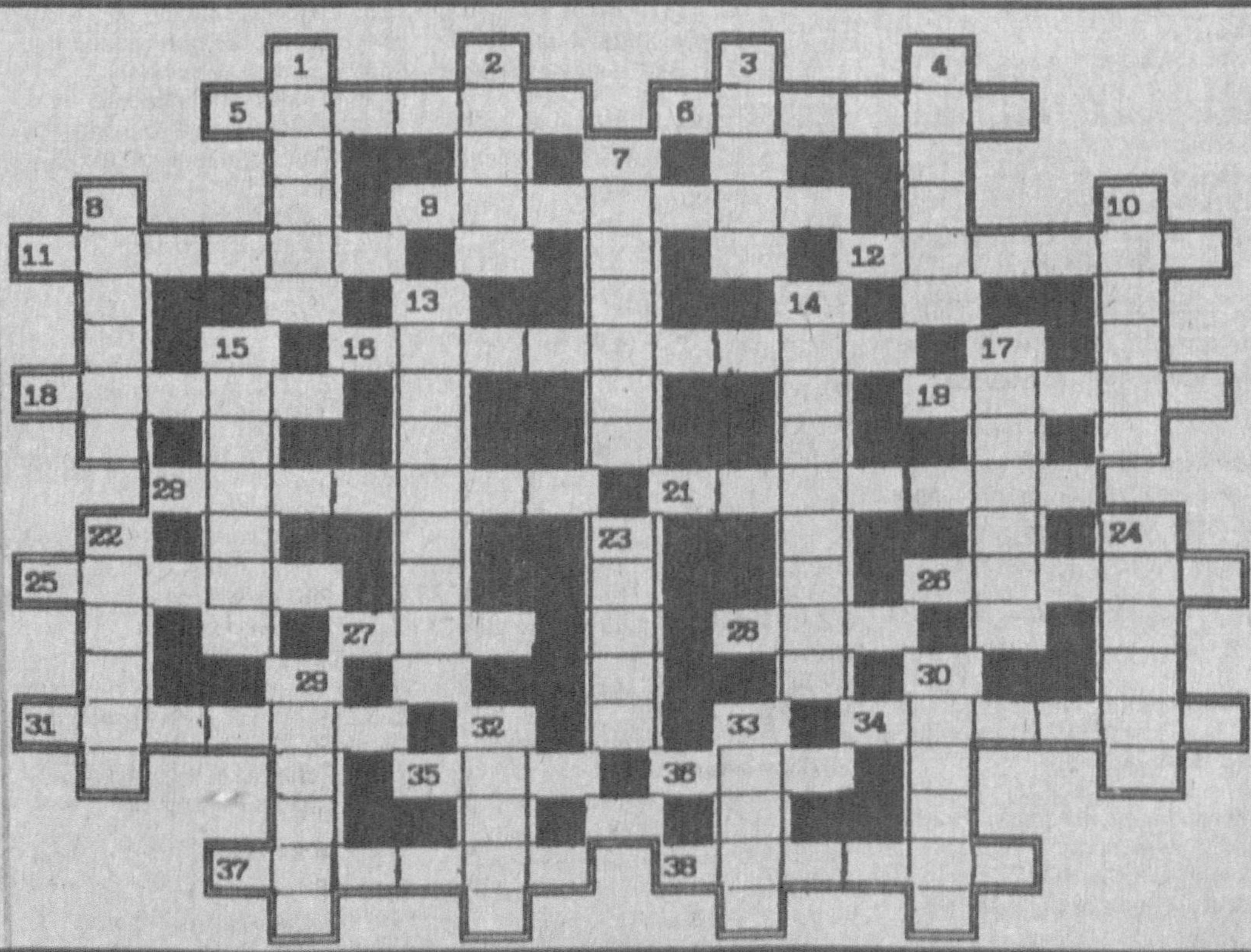
Темир ҚУРБОН, «Ишонч» мухбири. Суратда: шифохонанинг бир гуруҳ ходимлари. А.ХУДОЁЕВ олган сурат.

ХАЛҚАРО ТАНЛОВ СОВРИНДОРЛАРИ

- 1. Кимёвий газ.
2. Қўлда тўқиладиган мато тури.
3. Осмон ва ер ўртасида пайдо бўладиган газсимон модда.
4. Бирор ишга ёки лавозимга тақдим этиладиган шахс.
5. Баҳорнинг келганидан дарак берувчи сувда ва қуруқликда яшовчи жонивор.
6. Балиқ тури.
7. Тинчлик, осудалик.
8. Узун исмлардан бири.
9. Турт йилда бир марта бўладиган ўйин.
10. Судралиб юрвчи ҳайвон.
11. Металлга ишлов берувчи уста.
12. Исм ёки ишлаб чарчамайдиган одам.
13. Уйқудан туриб ювингандан сўқ керак бўладиган мато.
14. Қиз боланинг исми.
15. Муздек соя жой.
16. Қиз боланинг исми.
17. Дарахтларнинг бакуватлигини таъминловчи таянч.
18. Гўшт осиб қўйиладиган мослама.
19. Дори солинган кичкина шиша идишча.

БОШҚОТИРМА

- 1. Кимёвий газ.
2. Қўлда тўқиладиган мато тури.
3. Осмон ва ер ўртасида пайдо бўладиган газсимон модда.
4. Бирор ишга ёки лавозимга тақдим этиладиган шахс.
5. Баҳорнинг келганидан дарак берувчи сувда ва қуруқликда яшовчи жонивор.
6. Балиқ тури.
7. Тинчлик, осудалик.
8. Узун исмлардан бири.
9. Турт йилда бир марта бўладиган ўйин.
10. Судралиб юрвчи ҳайвон.
11. Металлга ишлов берувчи уста.
12. Исм ёки ишлаб чарчамайдиган одам.
13. Уйқудан туриб ювингандан сўқ керак бўладиган мато.
14. Қиз боланинг исми.
15. Муздек соя жой.
16. Қиз боланинг исми.
17. Дарахтларнинг бакуватлигини таъминловчи таянч.
18. Гўшт осиб қўйиладиган мослама.
19. Дори солинган кичкина шиша идишча.

(21 июндан — 27 июнгача)
КҮЙ — Агар кредитлар, сугурта, солиқлар билан боғлиқ бўлган масалалар ечимлаб қолган бўлса, энди уларни ҳал қилишга вақт эди. Фойдали таниш-билишчилик, қизик мулоқотлар бўлиб ўтиши ҳамда келажакда яхши натижа берадиган ишбилармонликдаги тақлифлар эҳтимоли бор.

БУЗОҚ — Муаммоларингизни ечишда бошқача йўл тутишингиз муқаррар. Вазиятлар йўсинида юришни маслаҳат бермаймиз. Айримларни солиқ, ишқ билан боғлиқ бўлган ҳамда моддий талаблар билан кечадиган ташвишлар безовта қилади.

ЭГИЗАКЛАР — Режаларингиз турли тўсиқ ва муаммолар билан тўқнашувни мумкин. Чалқиб кетган ишқий муносабатлар ўзини намойиш қилади. Баъзиларда қувватсизлик, ҳорғинлик, лохаслик ҳамда ўринсиз безовталик кузатилади.

КИСКИЧБАҚА — Аввалги гоё ва режалар тахлили қизиқарли ҳулосаларга олиб келиб, моддий-молиявий ишларда фойдали бўлади. Нуфузли кишилар билан бўлган дўстона беради.

АРСЛОН — Агарда ўз моддий ишларингизни яхшиламоқчи бўлсангиз ҳамкорларингиз билан муносабатларингиз тартибга солиб, фаоллик кўрсатсангиз, бароридан келадиган вақтни, албатта, қўлдан боқмайсиз.

ПАЗИЗОД — Моддий-маиший ишларингизни осонгина яхшилаб олиш имкони келди. Иқир-чиқирларга ҳаддан ташқари ургу берманг. Ушбу кунларда жиззакиликдан ўзингизни тийинг. Кам қувватлик, бош оғригидан шикоят қилишингиз мумкин.

ТАРОЗУ — Юлдузлар сизга барча қонунларга риоя қилишга, аммо бўлар-бўлмас вадалар бермай юришга ундайди. Асосий оғирлик ҳафта ўрталарига юкланса, фойдадан холи бўлмайд.

ЧАЁН — Ушбу ҳафта сиз учун меҳнат ҳамда яхши дам олиш ва мулоқот учун жуда қўлай келади. Бироқ моддий масалаларда бироз безовталик юзга келиб оиладаги, фарзандлар ва узоқ қариндошларро жанжалларга олиб келиши мумкин.

ЎКОТАР — Ҳамкорлар, далолатлар билан бўлган ишларингизда катта эҳтиёткорлик даркор. Ҳафтанинг дастлабки уч кун ишлатингиз, қасбонлик ҳизмат келди. Баъзилар ҳорғинлик, қувватсизлик, зерикчи кайфиятга берилиши мумкин.

ТОҒ ЭЧКИСИ — Моддий масалалардаги мувозанат ижобат келтиради. Ушбу кунларда руй берган танишувлар нуфузингиз ортшига хизмат қилади.

ҚОВГА — Қўтилмаган ганимларнинг пайдо бўлишига ўзингизнинг бетга чопарлигингиз сабаб бўлади. Емон кайфиятингиз, учун фарзандларингиз сезилгли кишингиздан аламингизни олманг.

БАЛИҚ — Ишбилармон ҳамкор ва мижозлар билан аввал бошлаб қўйган ишларингиз кўзга қўринарли ҳосилини ҳафтанинг дастлабки уч-тўрт кунда беради. Ҳафтанинг иккинчи ярмида ҳужжатларни расмийлаштираётганда алоҳида эҳтибор талаб қилинади.

Жиззах вилояти қасаба уюшмалари кенгаши, вилоят агросаноат ходимлари кўмитаси Зарбдор тумани агросаноат ходимлари қасаба уюшмаси кўмитаси раиси Усканов МУРОДҚОБИЛНИНГ бевақт вафот этганилиги муносабати билан чуқур таъзия ихзор қилади.

ISHONCH
МУАССИС:
Ўзбекистон қасаба уюшмалари Федерацияси

Бош муҳаррир
Мирғиёс ҚАЮМОВ
Таҳрир хайъати:
Ж.Алимхўжаева, М.Одилова, Э.Воҳидов, С.Остонов, М.Расулов, Э.Ёқубов, В.Зверев (бош муҳаррир ўринбосари-«Ишонч-Доверие»), А.Алламуродов (масъул котиб-«Ишонч»), Ч.Латилов (бош муҳаррир ўринбосари-«Ишонч»), М.Олимов, М.Содиқов, Н.Рафиқов.

ТЕЛЕФОНЛАР:
Котибият 56-52-78, 136-58-45; Хатлар бўлими 56-85-43; Реклама, эълонлар бўлими 56-87-73
Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган

Маънавий: 700165, Тошкент шаҳри, «Бухоро» кўчаси, 24-уй. Нашр кўрсаткичи: 133; 134
Газетага 1998 йил 11 июлда Ўзбекистон Давлат Матбуот кўмитаси томонидан 00005 рақамли гувоҳнома берилган. IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди. Офсет усулида босилди. Бичими А-2. Ҳажми 2 босма табоқ, Сотувда эркин нархда.
«Шарқ» нашрийт-матбаа концерни босмаханаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй.
Босишга топшириш вақти — 21.00. Топшириш 23.00